

PEDAGIGIK DASTURIY VOSITALAR ASOSIDA TALABALARNI KASBIY-PEDAGOGIK TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI

Shaxlo Mirzayeva
QarDUPI o'qituvchisi

АННОТАЦИЯ

В то время как современный мир предъявляет современные требования, развитие технологий и использование образовательного программного обеспечения помогают повышать качество. Значение педагогического обеспечения, особенно в обучении, в формировании необходимых качеств у современного школьника. Педагогические программные средства также важны в поддержании современного качества образования, его главного признака и обеспечении его соответствия текущим и перспективным потребностям личности, общества и государства. Следовательно, современный педагог должен искать новые формы и методы обучения, сохраняя при этом богатейший опыт отечественной школы.

Также в статье рассматриваются методы развития профессионально-педагогической подготовки студентов на основе педагогических программ.

Ключевые слова: навыки, педагогическое обеспечение, общество, педагогика, образование, технология.

ANNOTATION

While the modern world demands modern requirements, the development of technology and the use of educational software help to improve quality. The importance of pedagogical software, especially in teaching, in the formation of the necessary qualities for a modern student. Pedagogical software tools are also important in maintaining the modern quality of education, its main feature and ensuring that it meets the current and future needs of the individual, society and the state. Consequently, the modern teacher must seek new forms and methods of teaching while maintaining the richest experience of national schools.

The article also discusses the methods of developing professional and pedagogical training of students on the basis of pedagogical software.

Keywords: skills, pedagogical software, society, pedagogy, education, technology.

ANNOTATSIYA

Zamonaviy dunyo zamonaviy talablarni talab qilish bilan birga texnologiyalarning rivojlanishi va o'quv dasturiy ta'minotidan foydalanish sifatni oshirishga yordam beradi. Xususan dars berish, zamonaviy talaba uchun zarur fazilatlarni shakllantirishda ham pedagogik dasturiy vositalarining ahamiyati katta. Ta'limning zamonaviy sifatini uning asosiy xususiyatini saqlab qolish va shaxs, jamiyat va davlatning hozirgi va kelajakdagi ehtiyojlariga muvofiqligini ta'minlashda ham pedagogic dasturiy vositalar muhimdir. Binobarin, zamonaviy o'qituvchi milliy maktablarning eng boy tajribasini saqlab, o'qitishning yangi shakllari va usullarini izlashi kerak.

Maqolada ham pedagogik dasturiy vositalar asosida talabalarni kasbiy-pedagogik tayyorgarligini rivojlantirish metodikasi xususida soʻz yuritiladi.

Kalit soʻzlar: mahorat, pedagogik dasturiy vositalar, jamiyat, pedagogika, taʼlim, texnologiya.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI

Avvalo, pedagogik dasturiy vositalar yaratilishida muayyan pedagogik maqsadlar va oʻquv vazifalar belgilab olinadi. Ularga quyidagilar kiradi:

- Talaba tomonidan oʻzlashtirilishi kerak boʻlgan oʻquv material;
- Ushbu taʼlimni oʻrganish ketma-ketligini belgilaydigan nazorat qismi material.
- Oʻquv dasturlari quyidagilarni oʻz ichiga oladi:
- Kompyuterda oʻqitish muhiti;
- Kompyuter oʻqitish dasturlari;
- Avtomatlashtirilgan oʻqitish tizimlari;
- Muallifning vosita muhitlari;
- Elektron darsliklar;
- Ekspertlar tayyorlash tizimlari;
- Boshqaruv dasturlari;
- Texnologik jihozlarning kompyuter simulyatorlari;
- Koʻrgazmali dasturlar;
- Professional dasturiy taʼminotning oʻquv bloklari.

Kompyuter taʼlim muhiti (dunyo) - bu jarayonni boshqarish orqali pedagogik maqsadlarga erishishni taʼminlaydigan pedagogik dasturiy vositadir. Kompyuterni oʻqitish dasturi deganda oʻqitish jarayonida berilgan didaktik maqsadga erishishni taʼminlovchi pedagogik dasturiy vositadir. Kompyuterni oʻqitish dasturi deganda oʻqitish jarayonida berilgan didaktik maqsadga erishishni taʼminlovchi pedagogik dasturiy vosita hamdir. Bu fanning (mavzuning) toʻliq multimedia kursi koʻrinishida ham boʻladi. Maʼlumki, avtomatlashtirilgan taʼlim tizimi (ATS) – pedagogik dasturiy vosita boʻlib, u oʻquv jarayonida bilish faoliyatini boshqarishga moʻljallangan inson-mashina kompleksidir. Muallif vositalari muhiti(AIS)da esa pedagogik dasturiy taʼminotni yaratish uchun moʻljallangan pedagogik dasturiy vositalar mavjud. Masalan, COMPUTER,STRATUM ish stoli. Maʼlumotlarga qaraganda, mutaxassislar tayyorlash tizimi (ETS) pedagogik dasturiy vosita boʻlib, u talaba darajasiga “sozlash” qobiliyatiga ega, oʻquvchi idrok eta oladigan, egallagan bilim darajasini baholagan holda bilimlarni oʻzlashtirish hajmi hisoblanadi. Elektron darsliklar esa kompyuter yordamida talabaga taqdim etilgan maʼlumot sahifalari toʻplamidir. Bundan tashqari, koʻrgazmali dastur - bu atrofdagi olam jarayonlari va hodisalari haqidagi maʼlumotlarni vizual tarzda aks ettiruvchi pedagogik dasturiy vositadir.

Kasbiy pedagogik dasturiy taʼminotning oʻquv bloklari, masalan, oʻquvchilarga yordam berish uchun dasturiy taʼminot toʻplamidan foydalanish uchun onlayn yordam rejimini amalga oshiradi.

Nazorat dasturi deganda esa oʻquv jarayonini boshqaradigan va fikr bildiruvchi pedagogik dasturiy vosita tushuniladi(masalan, bilimlarni baholash).

Multimediali taʼlim texnologiyasi – taʼlim jarayonida zamonaviy multimedia vositalaridan faol foydalanishga asoslangan texnologiya (inson bilan muloqot qilish imkonini beruvchi apparat

va dasturiy vositalar majmuasi)dir. Bunday darslarda kompyuter, turli xil tabiiy muhitlardan foydalangan holda: tovush, video, grafik, matnlar, animatsiyadan to'liq foydalaniladi. Multimedia vositalaridan foydalangan holda va multimedia texnologiyasi asosida qurilgan dars "multimedia darsi" deb ataladi. Bunday darsda o'quv ma'lumotlarini uzatish va o'zlashtirishda yangi komponentlar ishtirok etadi. Kompyuter va dasturiy ta'minot, matn shaklida tuzilgan o'quv ma'lumotlari, animatsiya va ovoz effektlari bilan jihozlangan diagrammalar, rasmlar, jadvallar, videokliplar ko'rinishidagi turli xil vizual tasvirlardan samarali foydalaniladi.

MULOHAZA VA TAKLIFLAR

Kompyuter texnikasi vositasida darsliklar yaratish talaba shaxsi ehtiyojlariga mos keladigan yangi avlod darsliklarini nashr etish bilan bir xil. Yangi avlodning o'quv nashrlari o'quv jarayoni va zamonaviy, innovatsion ilmiy tadqiqotlarning birligini ta'minlash uchun mo'ljallangan, ya'ni, ta'lim jarayonida yangi axborot texnologiyalaridan foydalanishning maqsadga muvofiqligiga mos keladi. O'qitishda kompyuter texnologiyalaridan foydalanish samarasiga faqat fan sohasidagi mutaxassis axborot, aloqa va ma'lumotlar bazalari va bilimlar bilan ishlash vositalarida cheklanmagan holda erishish mumkin. Masalan, matematika darslarida AKTdan turli usullarda foydalanish mumkin. Aytaylik, video proyektor va ekrandan foydalanilsa kompyuter dasturida ya'ni mavjud muharrirda hamma narsani yanada rangli, kattaroq, aniqroq qilish imkoni mavjud. Bunday darslarni yaratishda eng qulay va oson bu PowerPoint muhitidir. Bu muhitda yaratilgan slaydlarda darsning asosiy bosqichlari ko'rsatilishi kerak. Masalan, topshiriq matnlari, uy vazifasi, tarixiy ma'lumotlar, asosiy formulalar, diagrammalar, jadvallar va boshqalar. Xulosa qilib aytganda, elektron plakatlar ham o'qituvchini bevosita darsda qandaydir rasm chizishdan ozod qiladi, bu esa ko'p vaqtni tejaydi, keyin esa ekranda rasm chizish doskaga bo'r bilan shoshib chizilgan narsadan butunlay farq qiladi. U katta, tekis, rangli, yorqindir. Ayniqsa, maktabda nafaqat informatika xonasi, balki kompyuter va videoprojektor, interfaol doska bilan jihozlangan kompyuter xonasi ham mavjud bo'lsa ta'lim sifati oshadi.

Bundan tashqari, kompyuterdan individual rejimda foydalanish mumkin: O'quv va test dasturi bilan ishlash nazarda tutiladi. So'nggi paytlarda kompyuter multimediali o'quv dasturlari, interfaol doskalar va video darslardan foydalanish tobora ommalashib bormoqda, siz shuningdek o'qituvchining taqdimotlari, ma'ruzalari, tezislari va boshqa ijodiy ishlari uchun ishlatilishi mumkin bo'lgan ovozli videokliplar, fotosuratlar, modellar, matnlardan foydalanilgan darslar samaralidir.

XULOSA

Shunday qilib, pedagogic dasturiy vositalar materialni o'rganishni mustaqil boshqarishni o'z ichiga oladi. Talaba vazifani bajarishga hissa qo'shadigan istalgan miqdordagi sahifalarni chaqirishi mumkin, shuningdek, materialni eng yaxshi o'zlashtirish uchun zarur bo'lgan har qanday sonli vazifalarni hal qilishi mumkin. Har bir talaba nazorat testini topshirish orqali o'quv materialini o'zlashtirish darajasini tekshirishi mumkin.

Elektron kurs bilan ishlash mavjud bilimlarni kengaytirish, ularni o'zgartirish va qo'llashga asoslangan. Fanni o'rganish davomida o'qituvchi elektron kursda orqa qismni to'ldirish natijalariga ko'ra, shuningdek, har bir modul oxirida joylashgan so'rovnomada yordamida

materialni o'zlashtirish darajasini nazorat qiladi. Topshiriqlarni bajarishda talaba o'tilgan materialga qaytishi yoki axborot manbalaridan cheksiz ko'p marta foydalanishi mumkin. Har bir topshiriqning qiyinchilik darajalariga mos keladigan baholash mezonlari mavjud bo'lib, ularni tekshirib, talaba o'zi uchun mos darajani aniqlay oladi. Talabalar topshiriqlarni o'z tezligida bajarishlari mumkin, chunki vaqt chegarasi qat'iy cheklanmagan. Aksariyat vazifalar ijodiy xarakterga ega, bu esa ularni amalga oshirish uchun o'z qarashlaringizni jalb qilish imkonini beradi.

ADABIYOTLAR RO'YHATI

1. Polat E.S. Ta'lim tizimida yangi pedagogik va axborot texnologiyalari. - M: Omega-L, 2004. - 215 p.
2. Agapova N.V. Yangi ta'lim texnologiyalarini rivojlantirish istiqbollari. - M.: TK Velby, 2005. - 247 p.
3. Gein A.G. Informatika: o'qituvchi uchun kitob: 10-11-sinf darsliklari uchun ko'rsatmalar / A.G. Gein N.A. Yunerman - M.: Ta'lim, 2001. - 207 p.
4. Garnayev A.Yu. Microsoft Excel 2000 / A.Yu. Garnayev. SPb.: BHV-Peterburg, 2004. - 576 p.
5. Karpov B. Microsoft Access 2000: ma'lumotnoma / B. Karpov. - Sankt-Peterburg.: Piter, 2001. - 416 p.
6. Ta'lim muassasalari uchun dasturlar: informatika. 2-11 sinflar / I.G. Semakin, N.D. Ugrinovich va boshqalar - M.: BINOM. Bilimlar laboratoriyasi, 2003. - 205 b.
7. Lapchik M.P. Informatika o'qitish metodikasi: darslik. talabalar uchun nafaqa. ped. Universitetlar / M.P. Lapchik, I.G. Semakin, E.K. Henner // M.P.ning umumiy tahriri ostida. Lapchik. - M.: Akademiya, 2001. - 624 b.
8. Informatika va kompyuter texnologiyalari asoslarini o'rganish / A.P. Ershov, A.S. Pervin va boshqalar - M.: Ta'lim, 1986. - 267 p.
9. Manuilov V.G. PowerPoint taqdimotlarining multimedia komponentlari / V.G. Manuilov // Informatika va ta'lim. 2005. - No 4. - S. 67-74.
10. Liskova V.Yu. O'quv va axborot muhiti sharoitida informatika darslarida talabalarning o'quv va kognitiv faoliyatini faollashtirish / V.Yu. Liskov. - Tambov: uslub. - 1997. - 380 b.